

Efekty uczenia się dla kierunku bezpieczeństwo narodowe i obronność

- 1. Przyporządkowanie kierunku studiów do dziedziny nauki i dyscyplin naukowych:** kierunek przyporządkowano do dziedziny nauk społecznych, dyscyplin: nauki o polityce i administracji (60%), nauki o bezpieczeństwie (40%); dyscyplina wiodąca: nauki o polityce i administracji.
- 2. Profil kształcenia:** ogólnoakademicki.
- 3. Poziom i czas trwania studiów/liczba punktów ECTS:** studia drugiego stopnia (4 semestry)/120 ECTS.
- 4. Numer charakterystyki poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji - 7.**
- 5. Absolwent:** posiada pogłębioną, interdyscyplinarną wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie i obronności. Zna istotę bezpieczeństwa narodowego, jego uwarunkowania oraz zasady funkcjonowania systemu obronnego państwa i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo. Potrafi identyfikować i analizować współczesne zagrożenia bezpieczeństwa oraz podejmować skuteczne działania w sytuacjach kryzysowych. Dysponuje rozszerzoną wiedzą dotyczącą procesów bezpieczeństwa na poziomie międzynarodowym, krajowym, regionalnym i lokalnym, ze szczególnym uwzględnieniem ochrony ludności i obrony cywilnej. Zna strukturę i zadania systemu ochrony ludności oraz potrafi przekładać wymagania ustawowe na konkretne działania operacyjne realizowane przez administrację publiczną i podmioty ochrony ludności, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Jest przygotowany do pracy w państwowych i samorządowych strukturach bezpieczeństwa, centrach zarządzania kryzysowego, instytucjach międzynarodowych, służbach specjalnych oraz dyplomacji wojskowej. Posiada również kwalifikacje przydatne w Siłach Zbrojnych RP, możliwe do uzyskania na uczelni cywilnej, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Posiada zaawansowane umiejętności analityczne, decyzyjne i organizacyjne, umożliwiające rozwiązywanie złożonych problemów zawodowych oraz opracowywanie analiz i raportów z zakresu bezpieczeństwa. Biegle posługuje się specjalistyczną terminologią z zakresu bezpieczeństwa narodowego oraz językiem obcym na poziomie B2+ umożliwiającym wykonywanie zadań zawodowych w środowisku międzynarodowym. Potrafi korzystać z nowoczesnych technologii informacyjnych, świadomie stosować narzędzia translatorskie oraz postępować z informacjami niejawnymi zgodnie z obowiązującymi procedurami. Jest przygotowany do pracy zespołowej, pełnienia ról kierowniczych oraz dalszego rozwoju zawodowego w obszarze bezpieczeństwa i obronności.
  - 5.1. Tytuł zawodowy nadawany absolwentom:** magister.
- 1. Wymagania ogólne:** do uzyskania kwalifikacji drugiego stopnia wymagane jest osiągnięcie wszystkich poniższych efektów uczenia się.

Kod składnika opisu charakterystyki efektów uczenia się w dziedzinie nauk społecznych; dyscyplinach: nauki o polityce i administracji, nauki o bezpieczeństwie	Opis charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się Polskiej Ramy Kwalifikacji	Symbol efektu kierunkowego	Treść efektu kierunkowego
WIEDZA: absolwent zna i rozumie			
S/NPAA_P7S_WG S/NBA_P7S_WG	w pogłębionym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące zaawansowaną wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych lub artystycznych tworzących podstawy teoretyczne, uporządkowaną i podbudowaną teoretycznie wiedzę obejmującą kluczowe zagadnienia oraz wybrane zagadnienia z zakresu zaawansowanej wiedzy szczegółowej – właściwe dla programu studiów	KA7_WG01	status teoretyczny i metodologiczny nauk o bezpieczeństwie oraz nauk o polityce i administracji; metody i techniki badań, a także podstawy wykorzystania narzędzi analitycznych i informacyjnych (w tym technologii cyfrowych i AI) w diagnozie zjawisk bezpieczeństwa
	główne tendencje rozwojowe dyscyplin naukowych lub artystycznych, do których jest przyporządkowany kierunek studiów	KA7_WG02	istotę, koncepcje i klasyfikacje bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego; główne współczesne zagrożenia (w tym hybrydowe i cybernetyczne), mechanizmy ich powstawania oraz główne sposoby ograniczania ryzyka
		KA7_WG03	polityki, instrumenty i procedury bezpieczeństwa na poziomie lokalnym, regionalnym i międzynarodowym, w tym w obszarach ochrony ludności, ochrony infrastruktury krytycznej oraz zarządzania kryzysowego
		KA7_WG04	pojęcia, kategorie i teorie z zakresu wybranych subdyscyplin nauk

			o bezpieczeństwie oraz nauk o polityce i administracji wykorzystywane do analizy instytucji, procesów i decyzji w sferze bezpieczeństwa
		KA7_WG05	relacje między mediami, środowiskiem informacyjnym i sferą publiczną oraz ich znaczenie dla bezpieczeństwa, w tym mechanizmy propagandy, operacji informacyjnych i dezinformacji
		KA7_WG06	wybrane ujęcia aksjologiczne, etyczne, filozoficzne i społeczne związane z bezpieczeństwem, w tym konsekwencje procesów demograficznych i psychospołecznych dla bezpieczeństwa państwa i społeczeństwa
		KA7_WG07	procesy komunikowania, negocjacji i rozwiązywania sporów oraz ich uwarunkowania, w tym zakłócenia komunikacji i wpływ czynników psychologicznych oraz informacyjnych
		KA7_WG08	mechanizmy funkcjonowania instytucji publicznych oraz międzynarodowych organizacji politycznych i gospodarczych istotnych dla bezpieczeństwa, w tym współzależności ekonomiczne i energetyczne
		KA7_WG09	mechanizmy percepcji bezpieczeństwa, procesy decyzyjne oraz podstawy analizy informacji (w tym

			wywiadowczej i kontrwywiadowczej) na potrzeby zarządzania bezpieczeństwem
		KA7_WG10	zasady prawa obronnego RP, podstawy prawne działania organów państwa w stanach nadzwyczajnych oraz uwarunkowania prawno-organizacyjne systemu obronności
		KA7_WG11	teleinformatyczne systemy bezpieczeństwa oraz główne zagrożenia wynikające z wykorzystywania technologii cyfrowych, w tym cyberzagrożenia i ryzyka dla danych oraz infrastruktury
		KA7_WG12	istotę zjawisk systemowych i transnarodowych zagrażających bezpieczeństwu (m.in. państwa dysfunkcyjne, ekstremizm, terroryzm, kryzysy humanitarne) oraz ich wpływ na bezpieczeństwo narodowe, regionalne i globalne
S/NPAA_P7S_WK S/NBA_P7S_WK	fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z kierunkiem studiów, w tym zasady ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	KA7_WK01	współczesne uwarunkowania i wyzwania polityki oraz bezpieczeństwa państwa w wymiarze krajowym i międzynarodowym, w tym zagrożenia globalne, energetyczne, ekonomiczne, informacyjne i społeczne
		KA7_WK02	historyczne uwarunkowania ewolucji bezpieczeństwa świata, Europy i Polski oraz ich znaczenie dla współczesnych procesów i zagrożeń w sferze bezpieczeństwa

		KA7_WK03	główne pojęcia i zasady z zakresu prawa ochrony własności intelektualnej
		KA7_WK04	zasady organizacji pracy indywidualnej i zespołowej kontekście zadań związanych z bezpieczeństwem i higieną pracy
		KA7_WK05	zasady etykiety codziennej, akademickiej i biznesowej, w tym formy grzecznościowe, zasady tytułowania oraz normy zachowania obowiązujące w relacjach interpersonalnych
		KA7_WK06	problemy i potencjalne zagrożenia związane z nieodpowiednimi rozwiązaniami ergonomicznymi
UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi			
S/NPAA_P7S_UW S/NBA_P7S_UW	<p>wykorzystywać posiadaną wiedzę - formułować i rozwiązywać złożone i nietypowe problemy oraz innowacyjnie wykonywać zadania w nieprzewidywalnych warunkach przez:</p> <ul style="list-style-type: none"> - właściwy dobór źródeł i informacji z nich pochodzących, dokonywanie oceny, krytycznej analizy, syntezy, twórczej interpretacji i prezentacji tych informacji, - dobór oraz stosowanie właściwych metod i narzędzi, w tym zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych, - przystosowanie istniejących lub opracowanie nowych metod i narzędzi 	KA7_UW01	opisywać i oceniać procesy zachodzące w sferze bezpieczeństwa z perspektywy różnych ujęć teoretycznych oraz planować działania w warunkach zmienności i niepewności
		KA7_UW02	wykorzystywać wiedzę do formułowania i rozwiązywania problemów bezpieczeństwa, w tym analizować dane i informacje oraz opracowywać wnioski i rekomendacje
		KA7_UW03	stosować metody analityczne do oceny informacji i relacji w obszarze bezpieczeństwa, w tym identyfikować zależności między aktorami i procesami oraz oceniać ryzyko

formułować i testować hipotezy związane z prostymi problemami badawczymi	KA7_UW04	identyfikować i analizować zagrożenia w wymiarze narodowym i międzynarodowym (w tym hybrydowe, terrorystyczne i cybernetyczne) oraz oceniać skutki dla instytucji i społeczeństwa
	KA7_UW05	wyjaśniać mechanizmy bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego oraz ich znaczenie dla funkcjonowania państwa i społeczeństwa obywatelskiego, w tym w obszarze ochrony infrastruktury i cyberprzestrzeni
	KA7_UW06	interpretować i krytycznie oceniać mechanizmy oraz polityki bezpieczeństwa w skali krajowej i międzynarodowej, w tym oceniać skuteczność działań instytucji i instrumentów
	KA7_UW07	dobierać i wykorzystywać źródła oraz informacje do analizy historycznych i współczesnych uwarunkowań bezpieczeństwa, w tym przygotowywać krótkie opracowania problemowe
	KA7_UW08	analizować procesy gospodarcze i energetyczne (w tym współzależności, kryzysy i presję ekonomiczną) oraz oceniać ich znaczenie dla bezpieczeństwa państwa
	KA7_UW09	interpretować uwarunkowania legislacji obronnej RP oraz dobierać podstawy

			prawne dla działań w systemie bezpieczeństwa i obronności
		KA7_UW10	oceniać rolę i znaczenie teleinformatycznych systemów bezpieczeństwa oraz proponować środki podnoszenia poziomu ochrony informacji i systemów
		KA7_UW11	uwzględniać determinanty aksjologiczne i etyczne oraz czynniki informacyjne w analizie zachowań w życiu publicznym, w tym krytycznie oceniać narracje i przekazy medialne
S/NPAA_P7S_UK S/NBA_P7S_UK	komunikować się na tematy specjalistyczne ze zróżnicowanymi kręgami odbiorców prowadzić debatę posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią	KA7_UK01	posługiwać się specjalistyczną terminologią, czytać ze zrozumieniem literaturę naukową i przygotowywać analizy problemów bezpieczeństwa dla różnych odbiorców
		KA6_UK02	stosować właściwe metody i narzędzia, w tym zaawansowane techniki informacyjno-komunikacyjne w działalności publicznej oraz prowadzić debatę
		KA7_UK03	konstruować rozbudowane wypowiedzi ustne i pisemne dotyczące zagadnień bezpieczeństwa oraz prezentować argumentację opartą na danych i źródłach
		KA7_UK04	projektować i prowadzić proste badania w obszarze bezpieczeństwa: formułować problemy, dobierać metody, opracowywać i interpretować wyniki

		KA7_UK05	posługiwać się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz specjalistyczną terminologią
S/NPAA_P7S_UO S/NBA_P7S_UO	kierować pracą zespołu współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych i podejmować wiodącą rolę w zespołach	KA7_UO01	organizować pracę zespołu i koordynować działania w strukturach bezpieczeństwa (w tym w sytuacjach kryzysowych) z wykorzystaniem posiadanej wiedzy
		KA7_UO02	współpracować w zespołach zadaniowych, podejmować role organizacyjne i przywódcze oraz realizować projekty związane z bezpieczeństwem
		KA7_UO03	rozwiązywać typowe problemy w działalności zawodowej, w tym w obszarze bezpieczeństwa i higieny pracy, analizy informacji, ochrony infrastruktury i reagowania na zagrożenia
S/NPAA_P7S_UU S/NBA_P7S_UU	samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie i ukierunkowywać innych w tym zakresie	KA7_UU01	samodzielnie planować i realizować uczenie się przez całe życie oraz ukierunkowywać innych w tym zakresie, zwłaszcza w obszarach nowych technologii i bezpieczeństwa
		KA7_UU02	prezentować własne stanowisko, wątpliwości i sugestie oraz uzasadniać je argumentacją, zachowując zasady etykiety i dobrego wychowania
		KA7_UU03	analizować warunki pracy zawodowej z uwzględnieniem problemów ergonomicznych

		KA7_UU04	identyfikować przedmioty własności intelektualnej oraz określać prawa i obowiązki podmiotów je posiadających
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do			
S/NPAA_P7S_KK S/NBA_P7S_KK	krytycznej oceny posiadanej wiedzy i odbieranych treści uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	KA7_KK1	krytycznej oceny poziom własnej wiedzy i umiejętności oraz rozumienia potrzeby ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego
		KA7_KK2	określania własnych kompetencji i roli na rynku pracy oraz odpowiedzialnego planowania rozwoju kariery
		KA7_KK3	współpracy z ekspertami oraz korzystać z wiedzy specjalistycznej w rozwiązywaniu problemów bezpieczeństwa i w projektach analitycznych
S/NPAA_P7S_KO S/NBA_P7S_KO	wypełniania zobowiązań społecznych, inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego inicjowania działań na rzecz interesu publicznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	KA7_KO01	angażowania się w działania na rzecz interesu publicznego i bezpieczeństwa wspólnoty, w tym wspierania przygotowania i odporności instytucji oraz społeczności
		KA7_KO02	efektywnego zarządzania informacją w różnych obszarach bezpieczeństwa, z poszanowaniem zasad ochrony danych i informacji
		KA7_KO03	organizowania działania i współpracy w środowisku społecznym, w tym w obszarze bezpieczeństwa oraz proponowania rozwiązań organizacyjnych i proceduralnych

		KA7_KR01	postępowania profesjonalnego i etycznego, przestrzegania zasad etyki zawodowej oraz bezpieczeństwa i higieny pracy
		KA7_KR02	samodzielnego uzupełniania wiedzy i umiejętności w wymiarze interdyscyplinarnym oraz rozwijania kompetencji potrzebnych w zmiennym środowisku bezpieczeństwa
		KA7_KR03	ponoszenia odpowiedzialności za podejmowane decyzje i działania, w tym związane z wykorzystaniem technologii i informacji, oraz uwzględniać ich skutki społeczne
		KA7_KR04	ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego
		KA7_KR05	stosowania zasad ergonomii w planowaniu stanowisk pracy i organizacji procesów zawodowych
		KA7_KR06	respektowania norm związanych z etykietą w kontaktach społecznych
		KA7_KR07	świadomego przestrzegania prawa własności intelektualnej w pracy naukowej i zawodowej

2. **Objaśnienie oznaczeń:**

Objaśnienie oznaczeń kodu składnika opisu w dziedzinie nauki i dyscyplinie naukowej oraz artystycznej

S/NPAA_P7S	–	charakterystyki drugiego stopnia w dziedzinie nauk społecznych/dyscyplinie nauki o polityce i administracji dla studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim
S/NBA_P7S	–	charakterystyki drugiego stopnia w dziedzinie nauk społecznych/dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie dla studiów drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

Objaśnienia oznaczeń komponentów efektów uczenia się wspólne dla opisu symbolu efektu uczenia się oraz kodu składnika opisu w dziedzinie nauki i dyscyplinie naukowej oraz artystycznej

W	–	kategoria wiedzy, w tym:
G (po W)	–	podkategoria zakres i głębia ,
K (po W)	–	podkategoria kontekst ,
U	–	kategoria umiejętności, w tym:
W (po U)	–	podkategoria w zakresie wykorzystanie wiedzy ,
K (po U)	–	podkategoria w zakresie komunikowanie się ,
O (po U)	–	podkategoria w zakresie organizacja pracy ,
U (po U)	–	podkategoria w zakresie uczenie się .
K (po podkreślniku)	–	kategoria kompetencji społecznych, w tym:
K (po K po podkreślniku)	–	podkategoria w zakresie ocena ,
O (po K po podkreślniku)	–	podkategoria w zakresie odpowiedzialność ,
R (po K po podkreślniku)	–	podkategoria w zakresie rola zawodowa .
01, 02, 03 i kolejne	–	numer efektu uczenia się

Objaśnienia oznaczeń symbolu efektu kierunkowego

K (przed podkreślnikiem)	–	kierunkowe efekty uczenia się
A (przed podkreślnikiem)	–	profil ogólnoakademicki
7	–	studia drugiego stopnia

3. Oznaczenia dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz artystycznych

Lp.	Dziedzina nauki/symbol kodu	Dyscyplina naukowa/artystyczna/ symbol kodu
1	Dziedzina nauk humanistycznych/ H	1) archeologia/ A
		2) etnologia i antropologia kulturowa/ EA
		3) filozofia/ F
		4) historia/ H
		5) językoznawstwo/ J
		6) literaturoznawstwo/ L
		7) nauki o kulturze i religii/ KR
		8) nauki o sztuce/ NSz
		9) polonistyka/ PL
2	Dziedzina nauk inżynieryjno-technicznych/ IT	1) architektura i urbanistyka/ AU
		2) automatyka, elektronika, elektrotechnika i technologie kosmiczne/ AE
		3) informatyka techniczna i telekomunikacja/ IT
		4) inżynieria bezpieczeństwa/ IBZ
		5) inżynieria biomedyczna/ IB
		6) inżynieria chemiczna/ IC
		7) inżynieria lądowa, geodezja i transport/ IL
		8) inżynieria materiałowa/ IM
		9) inżynieria mechaniczna/ IMC
		10) inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka/ ISG
		11) ochrona dziedzictwa i konserwacja zabytków/ OD
3	Dziedzina nauk medycznych i nauk o zdrowiu/ M	1) biologia medyczna/ BM
		2) nauki farmaceutyczne/ NF
		3) nauki medyczne/ NM
		4) nauki o kulturze fizycznej/ NKF
		5) nauki o zdrowiu/ NZ
4	Dziedzina nauk o rodzinie/ NR	1) nauki o rodzinie/ NRO
5	Dziedzina nauk rolniczych/ R	1) nauki leśne/ NL
		2) rolnictwo i ogrodnictwo/ RO
		3) technologia żywności i żywienia/ TZ
		4) zootechnika i rybactwo/ ZR
6	Dziedzina nauk społecznych/ S	1) ekonomia i finanse/ EF
		2) geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna/ GEP
		3) nauki o bezpieczeństwie/ NB
		4) nauki o komunikacji społecznej i mediach/ NKS
		5) nauki o polityce i administracji/ NPA
		6) nauki o zarządzaniu i jakości/ NZJ
		7) nauki prawne/ NP.
		8) nauki socjologiczne/ NS
		9) pedagogika/ P
		10) prawo kanoniczne/ PK

		11) psychologia/ PS
		12) stosunki międzynarodowe/ SMI
7	Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych/ XP	1) astronomia/ AS
		2) biotechnologia/ BT
		3) informatyka/ I
		4) matematyka/ MT
		5) nauki biologiczne/ NBL
		6) nauki chemiczne/ NC
		7) nauki fizyczne/ NF
		8) nauki o Ziemi i środowisku/ NZ
8	Dziedzina nauk teologicznych/ TL	1) nauki biblijne/ NBB
		2) nauki teologiczne/ NT
9	Dziedzina nauk weterynaryjnych/ W	1) weterynaria/ WT
10	Dziedzina sztuki/ SZ	1) sztuki filmowe i teatralne/ SFT
		2) sztuki muzyczne/ SM
		3) sztuki plastyczne i konserwacja dzieł sztuki/ SP